

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

"SPOLEČNĚ SI HRÁT A SPOLEČNĚ POZNÁVAT"

Aktualizován v srpnu 2020

Vychází z: Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

č.j. MSMT-38628/2016-1

ČJ dokumentu: zŠSV/302/2020

Zpracovala: Mgr. Olga Macháčová

Projednán pedagogickou radou: 28. 8. 2017, aktualizován pedagogickou radou 25. 8. 2020

Nabývá účinnosti: 1. 9. 2017, aktualizovaná verze 1. 9. 2020

Obsah dokumentu:

- 1. identifikační údaje o mateřské škole**
- 2. obecná charakteristika mateřské školy**
- 3. podmínky vzdělávání**
- 4. organizace vzdělávání**
- 5. charakteristika vzdělávacího programu**
- 6. vzdělávací obsah**
- 7. evaluační systém a pedagogická diagnostika**

1. Identifikační a kontaktní údaje:

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Stará Ves nad Ondřejnicí, příspěvková organizace

IČO: 70942633

Mateřská škola:

ADRESA: Nad Zámkem 497, Stará Ves nad Ondřejnicí, 739 23

TELEFON: 597 457 240, 604 796 797 (kancelář)

597 457 241 (Berušky) 597 457 242 (Broučci),

E-MAIL: mskola@zs-staravesno.cz

Odloučené pracoviště:

ADRESA: Zámecká 38, Stará Ves nad Ondřejnicí, 739 23

TELEFON: 597 457 243 (Sluníčka) 597 457 244 (Hvězdičky), E-MAIL: mskola@zs-staravesno.cz, ms-zamecká@zs-staravesno.cz

Zřizovatel:

Obecní úřad ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

ADRESA: Zámecká 1, Stará Ves nad Ondřejnicí 739 23

TELEFON: 558 669 201, 558 669 250. E-MAIL: oustaraves@stara-ves.cz

Ředitel školy:

Mgr. Yveta Kunzová

TELEFON: 591 142 210. E-MAIL: yveta.kunzova@zs-staravesno.cz

Zástupce ředitele pro MŠ: Mgr. Olga Macháčová

TELEFON: 597 457 240, 604 796 797. E-MAIL: olga.machacova@zs-staravesno.cz, mskola@zs-staravesno.cz,

Školní jídelna:

TELEFON: 597 142 226. E-MAIL: jidelna@zs-staravesno.cz

2. Obecná charakteristika mateřské školy

Mateřská škola ve Staré Vsi nad Ondřejnicí je organizačně sloučena se základní školou a spolu tvoří jednu organizaci – Základní škola a Mateřská škola Stará Ves nad Ondřejnicí, příspěvková organizace.

Hlavní budova mateřské školy se nachází ve středu obce v blízkosti zámku a zámeckého parku v ulici Nad Zámkem, čp. 497. V hlavní budově se nacházejí dvě třídy, zpravidla pro děti ve věku 2 – 5 let, sborovna a kancelář mateřské školy s ICT vybavením, knihovna a metodický materiál. Dále je zde tělocvična vybavená cvičebním nářadím a herními prvky a sklad na hračky a pomůcky včetně odrážedel, bobů a dalších hraček a cvičebního nářadí pro využití na přilehlém hřišti. Třídy se nacházejí v přízemí budovy a mají bezbariérový přístup. Další dvě třídy, zpravidla pro děti ve věku 4,5 – 6 let a děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti s odloženou školní docházkou, jsou umístěny v budově odloučeného pracoviště mateřské školy v ulici Zámecká, čp. 38, v bývalé budově základní školy. Třídy se nacházejí v prvním patře. Děti z těchto tříd mají možnost využít učebnu hudební výchovu s pódium, tělocvičnu základní školy, interaktivní tabuli. Pro pedagogické pracovníky je k dispozici knihovna a metodický materiál. K budově patří oplocený dvorek pro pobyt dětí venku se skladem cvičebního nářadí, odrážedel, koloběžek a hraček, dvorek je vybaven pískovištěm, herními prvky a kreslicí tabulí. V této budově jsou také prostory školní družiny, kanceláře vedení školy a prostory, ve kterých probíhají zájmové kroužky.

Provozní doba mateřské školy je od 6:30 do 16:30 v obou budovách. Zpravidla od 6:30 do 7:15 a od 16:00 do 16:30 se děti scházejí v jedné třídě v budově Nad Zámkem 497 a v jedné třídě v budově Zámecká 38.

Děti ze všech čtyř tříd mohou využívat pro pobyt venku širokých možností, které nabízí obec (zámecký park, hřiště a lesopark u Sokolovny, klidné ulice v obci a okolí, Chráněná krajinná oblast Poodří). Děti mají k dispozici oplocenou školní zahradu vybavenou řadou herních prvků, pískovišti, domkem na nářadí a hračkami. Ve všech ročních obdobích mají děti možnost využít travnaté hřiště se svahem u hlavní budovy mateřské školy a farskou zahradu.

Mateřská škola spolupracuje se základní školou, základní uměleckou školou, Mateřským centrem Starovjáček, Obecním úřadem, Chovatelským spolkem, Zahrádkářským svazem, knihovnou a dalšími právními subjekty, neziskovými organizacemi či fyzickými osobami.

Mateřská škola je zaměřena na dítě, jeho individuální potřeby a rozvoj jeho individuálních předpokladů prostřednictvím pečlivě připravovaného vzdělávacího plánu, prožitkového učení a situačního učení. Ve výchovně vzdělávacím působení využíváme přírodní prostředí,

kteřé školu obklopuje, a účastníme se dalších doplňkových akcí ve spolupráci s našimi partnery a dalšími organizacemi – např. výstava zahrádkářů, výstava drobného zvířectva, obecní slavnosti, vzdělávací programy z oblasti života zvířat, ochrany životního prostředí, péče o zdraví, poznávání světa, ve kterém žijeme, získávání technických dovedností atd.

3. Podmínky vzdělávání

- Věcné podmínky:

Mateřská škola má čtyři věkově homogenní třídy. Tři třídy (Berušky, Broučci, Sluníčka) s kapacitou 25 dětí, jedna třída (Hvězdičky) s kapacitou 18 dětí. Třídy jsou prostorově rozděleny na pracovní a herní část.

V pracovní části je na podlaze položeno linoleum, je zde odpovídající počet stolů s židlemi a úložné prostory pro materiál určený ke grafickým, výtvarným a pracovním činnostem, dále sedací nábytek a stolečky s možností využití deskových a konstrukčních i manipulačních her, didaktického materiálu i pomůcek používaných převážně k procvičení jemné motoriky a koordinaci ruky a oka, k rozumovým činnostem apod.

V herní části je na podlaze položen koberec. Plocha je rozčleněna do herních koutků, které jsou využívány k námětovým, dramatickým a konstruktivním hrám i individuálním činnostem a hudebním aktivitám (hudební a literární koutek, grafomotorický a logopedický koutek, kuchyňka a další) a je zde dostatečně velká plocha pro pohybové činnosti dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu a věku dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, výtvarným náčiním a materiálem a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další materiál jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se orientovaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Dostupnost her a hraček nevhodných pro děti do tří let je zohledněna.

Děti se svými výtvary samy podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Vystavené práce jsou rozmístěny tak, aby je děti viděly a mohli si je prohlédnout i jejich rodiče.

V blízkosti mateřské školy se nachází zahrada, hřiště a park, což umožňuje dětem rozmanité pohybové a další aktivity. K vycházkám může být využita celá obec a okolí – vycházky kolem řeky, lesopark, les apod.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

- Životospráva:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava třikrát denně v průběhu celého dne. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají zajištěn pitný režim v podobě samoobslužného systému. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou násilně nuceny do jídla.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Děti denně tráví zpravidla dvě hodiny venku. Pobyt venku je přizpůsobován aktuálnímu počasí a okamžité kvalitě ovzduší a dle aktuálního stavu je následně prodlužován či krácen.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny literární, výtvarné či jiné odpočinkové činnosti.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

- Psychosociální podmínky

Pedagogičtí i provozní pracovníci dbají na to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně, je zde zdůrazněn partnerský přístup rodiny a školy. Každé dítě má ve třídě a přilehlých prostorách třídy své místo, tak, aby se cítilo v prostředí třídy komfortně.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci, rodičům je po domluvě umožněn vstup do třídy, dítě si sebou může vzít známý, oblíbený předmět.

Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat bezpečnostní pravidla v mateřské škole a potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Děti se podílejí na tvorbě třídních pravidel a jsou vedeny k jejich dodržování. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž mohou prožívat v přátelské, podnětné a příjemné atmosféře kvalitně svůj čas.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Děti nejsou manipulovány, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje nebo podporování nezdravé soutěživosti dětí je vyloučeno. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě a možnostem předškolního dítěte a jeho potřebám.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatném poznávání a učení, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

- Organizace a řízení mateřské školy

Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, jejich aktuální potřeby i na změny v organizaci dne.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí dle aktuální situace, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Do denního programu dětí jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové chvíle i logopedická prevence.

Poměr spontánních činností a řízených činností je vyvážený, děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hry.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem.

Spojování tříd je maximálně omezeno. Vždy dvě třídy se denně spojují zpravidla půl hodiny až hodinu po začátku provozu a půl hodiny až hodinu před ukončením provozu. V případě nutnosti (nemocenská, dovolená, prázdninový provoz apod.) se třídy spojují z personálních důvodů, ale vždy v souladu s bezpečnostními předpisy.

Po domluvě s rodiči je možno přivést či vyzvednout z MŠ dítě kdykoli během dne.

Povinnosti, úkoly a pravomoci všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Při vedení zaměstnanců je kladen důraz na atmosféru vzájemné důvěry a tolerance, všichni zaměstnanci jsou motivováni ke vzájemné spolupráci i k účasti na řízení školy. Pedagogický sbor pracuje jako tým a spolupracuje s rodiči dětí. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční a opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Vzdělávací program je zpracováván ve spolupráci s ostatními členy týmu.

- Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci v mateřské škole mají předepsanou odbornou kvalifikaci a své odborné a osobnostní kompetence si zvyšují a doplňují dalším studiem a sebevzděláváním. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně tvořených pravidel. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno tak, aby k němu docházelo optimálně každý den v rozsahu 2,5 hodin tam, kde to umožňují možnosti a podmínky školy.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:

- Ranní kruh
- Logopedické chvílky a činnosti zacílené k rozvoji komunikativních kompetencí
- Pohybové chvílky, grafomotorická cvičení,
- Pracovní a výtvarné řízené činnosti
- Hudební a dramatické řízené činnosti
- Skupinové a individuální činnosti různého charakteru dle třídního plánu
- Řízené činnosti zaměřené na rozvoj kognitivních schopností a dovedností dětí
- Řízené činnosti zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí dětí
- Příprava na pobyt venku a pobyt venku
- Oběd a příprava na odpolední odpočinek

Všichni zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Specializované služby jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým učitel mateřské školy není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, poradenskými zařízeními, lékaři aj).

- Spoluúčast rodičů

Mateřská škola a její zaměstnanci usilují o atmosféru vzájemné důvěry, vstřícnosti a otevřenosti mezi školou a rodiči dětí. Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Rodiče mají možnost podílet se na různých akcích školy, spolupracovat při jejich organizaci. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v mateřské škole a připravovaných akcích. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dětí i o jejich individuálních pokrocích a rozvoji. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání dětí. Zaměstnanci mateřské školy chrání soukromí rodin a zachovávají diskrétnost. Jednají ohleduplně a taktně. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu.

- Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterými jsou ty děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření.

Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti, a podle toho volí vhodné vzdělávací metody a prostředky i přístupy.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů se řídí Přílohou č. 1 Vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Mateřská škola vytváří podmínky pro pozitivní přijetí dětí s podpůrnými opatřeními, navazuje úzkou spolupráci se všemi rodiči i dětmi, citlivě s nimi komunikuje a předává potřebné informace.

Tvorbou, realizací a vyhodnocováním plánu podpůrných opatření a individuálních vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami pověří učitelka pověřená vedením mateřské školy učitele ve třídě, kde se dítě se speciálními vzdělávacími potřebami vzdělává, případně i asistenta pedagoga, pokud je dítěti přidělen, a spolupracuje s ním v této oblasti. Ve vzájemné spolupráci pak maximálně usilují o uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod práce, o realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dítěte, osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení nebo omezení. Spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

- Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola při realizaci školního vzdělávacího programu vytváří podmínky pro vyhledávání dětí vykazujících známky různých druhů nadání a jejich další podporu a stimulování rozvoje jejich potenciálu.

- Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí mladších tří let vykazuje určitá specifika v oblasti pohybové, sociální, smyslového vnímání, kognitivní a emocionální. Mateřská škola vytváří podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Jedná se především o vybavení dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek, způsob ukládání a přístupnosti hraček a pomůcek, dostatečný prostor pro volný pohyb dětí, dostatek emoční podpory, individuální potřebu odpočinku, dostatečné zázemí pro hygienu dětí, porozumění při adaptačních problémech dětí, uplatňování laskavého a důsledného přístupu učitele, více individuální péče.

4. Organizace vzdělávání

V budově Mateřské školy Nad Zámkem 497, Stará Ves nad Ondřejnicí se nachází třída Berušky určená dětem ve věku při nástupu do mateřské školy od 2 do 3,5 let a třída Broučci pro děti 3,5 až 4,5 leté. Každá z těchto tříd má vlastní herní a pracovní prostory, sociální zařízení a šatnu odpovídající svou kapacitou pro 25 dětí. V suterénu budovy se nachází dobře vybavená tělocvična.

V budově Mateřské školy Zámecká 38, Stará Ves nad Ondřejnicí se nachází třída Hvězdičky pro děti 4,5 až 5 leté a Sluníčka určená dětem v posledním roce před vstupem do povinného vzdělávání, případně děti věkově nejbližší. Každá z těchto tříd má vlastní herní a pracovní prostory, obě třídy využívají společné sociální zařízení a šatnu odpovídající svou kapacitou pro 18 dětí v případě třídy Hvězdičky a 25 dětí v případě třídy Sluníčka.

Při zařazování dětí do tříd je předním kritériem věk dítěte (třídy jsou věkově homogenní) a sourozenecké vazby, případně potřeby rodičů.

V době zpravidla od 9:30 do 12:00 jsou ve třídě přítomni dva učitelé, aby bylo možno co nejlépe realizovat řízené didakticky zacílené činnosti a reagovat na individuální potřeby dětí.

Děti jsou přijímány do mateřské školy na základě žádosti zákonných zástupců. Zápis do mateřské školy probíhá v měsíci květnu a termín je zveřejněn na webových stránkách školy a informační tabuli v obci. Přijímací řízení pro přijetí dítěte do MŠ se řídí příslušnými ustanoveními ve školním řádu, která jsou v souladu se Školským zákonem. Kritéria pro přijetí dítěte jsou stanovena zřizovatelem a vedením školy a jsou veřejně přístupná, mj. na webových stránkách školy.

- **ORIENTAČNÍ DENNÍ REŽIM ŠKOLY**

6:30 – 8:00 – scházení dětí, spontánní činnosti dle výběru dětí, individuální a skupinové didakticky zacílené činnosti převážně komunikativního a rozumového charakteru

8:00 – 9:30 – komunikační kruh, plán dne, pohybová chvilka, artikulační a dechová cvičení, sluchová cvičení, vizuomotorika, grafomotorika, hygiena, svačina, skupinové, hromadné a individuální didakticky zacílené činnosti různého charakteru (výtvarné, hudební, pracovní, pohybové, dramatické, literární, rozumové, řečové, procvičovací, experimentální, manipulační...)

9:30 – 11:30 – hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku – vycházky zaměřené dle aktuálního tématu, hromadné a skupinové didakticky zacílené činnosti převážně pohybového charakteru, individuální a skupinové didakticky zacílené činnosti převážně komunikativního a rozumového charakteru

11:30 – 12:30 – hygiena, příprava na oběd, oběd, odcházení domů po obědě, příprava na odpolední odpočinek, didakticky zacílené činnosti převážně literárního a hudebního charakteru

12:30 – 14:00 - spánek, odpočinek, odpočinkové činnosti – literární, výtvarné, manipulační aj. klidové aktivity

14:00 -14:30 – adaptace po odpoledním odpočinku, hygiena, svačina

14:30 – 16:30 - spontánní činnosti, pohybová chvilka, odcházení dětí domů

5. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP s názvem „**SPOLEČNĚ SI HRÁT A SPOLEČNĚ POZNÁVAT**“ vychází plně z potřeb a možností dětí předškolního věku a nejnovějších poznatků o výchově a vzdělávání předškolních dětí, vývojové psychologie a moderních trendů vzdělávání a stejně tak ze specifik regionu. Zaměřuje se na seznámení dětí s místem, kde žijí, s kulturními tradicemi obce, slavením svátků a českými tradicemi a také s uspořádáním širšího světa, seznámení s tradicemi a zvyky jiných zemí, na osvojování poznatků o přírodě, technice, historii, lidském společenství. Toto poznávání je založeno na aktivitě dítěte a jeho spolupráci s ostatními. Součástí programu je budování vztahu s ostatním i sobě samotnému, k přírodě i kulturnímu dědictví, položení základů morálních a společenských hodnot, rozvíjení sociálních dovedností dětí a samostatnosti a orientace ve světě, vedení dětí k ohleduplnosti a respektu druhých, respektu k odlišnostem, environmentálních zásad.

Naše filosofie „**Učíme se společně, učíme se rádi**“ vychází z předpokladu spolupráce školy s rodinou, spolupráce s místními organizacemi a jednotlivých dětí mezi sebou nejen ve kmenových třídách, ale průřezově celou mateřskou školou na společných akcích apod.

Hlavní dlouhodobé vzdělávací cíle školy:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Hlavní záměry vzdělávání:

Vést dítě k uvědomění si vlastní identity a hodnoty a k následné spolupráci s druhými dětmi. Pomoci dítěti, aby se bezpečně orientovalo ve svém okolí, podílelo se na životě obce. Pěstovat u dětí sounáležitost s rodinou, školou, obcí. Usilovat o vytvoření povědomí u dětí o jiných zemích a kulturách. Vytvářet u dětí zásady zdravého životního stylu související jak se stravováním, pohybem a životosprávou, tak s ochranou přírody a životního prostředí. Budovat u dětí potřebné klíčové kompetence pro vstup do povinného vzdělávání a života obecně.

Přístupy, metody a formy práce:

Při volbě přístupů, metod a forem práce vycházíme z vývojových fyziologických, kognitivních, sociálních a emocionálních potřeb předškolních dětí, respektujeme biorytmus dětí.

Nabízíme vhodné edukační prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajišťuje možnost projevat se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Respektujeme individuálně různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí, včetně specifických vzdělávacích potřeb.

Zařazujeme v žádoucí míře prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcujeme radost dětí z učení, jejich zájem poznávat nové věci, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Využíváme situačního učení založeného na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se děti učily dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebují a lépe tak chápaly jejich smysl. Dále využíváme spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby. Poskytujeme dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

Dbáme na vzájemně provázané a vyvážené spontánní i řízené aktivity, didakticky zacílené činnosti různého charakteru přímo či nepřímo motivované pedagogem, uskutečňující se v menší skupině či individuálně, a také hromadně.

Didaktický styl vzdělávání je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah naší mateřské školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Obsah vzdělávání je rozdělen do deseti integrovaných bloků. Názvy bloků určují jejich charakter, záměry popsané v rámci bloků pak nastiňují směřování vzdělávání, charakter či formu činností, úsilí pedagoga a předpokládané vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty, které by si mělo dítě osvojit. Cíle vzdělávání dle RVP PV jsou ve shodě se záměry bloků, jsou promyšleně naplánovány a rozvrstveny do oblastí biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Integrované bloky se mohou vzájemně doplňovat či prolínat.

Integrované bloky a následně v souladu s nimi tvořené třídní týdenní plány jsou zpracovány tak, aby na základě realizovaných činností docházelo k vytváření základů klíčových kompetencí dětí. Klíčové kompetence vnímáme jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich pojetí i obsah vychází z hodnot přijímaných společností a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence přispívají ke vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu člověka a k posilování funkcí občanské společnosti.

V rámci evaluace realizovaných integrovaných bloků i týdenních třídních plánů dochází k vyhodnocení, zda realizované činnosti vedly k rozvíjení všech klíčových kompetencí dětí, a to kompetencí k učení, kompetencí k řešení problémů, kompetencí komunikativních, kompetencí sociálních a personálních a kompetencí činnostních a občanských.

Cílem plánování průběhu výchovně vzdělávacího procesu a jeho realizace je, aby dítě ukončující předškolní vzdělávání mělo vytvořeny základy klíčových kompetencí v následujících úrovních:

Kompetence k učení:

Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů, uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo, se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům, odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.

Kompetence k řešení problémů:

Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. Dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s podporou a pomocí dospělého, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost, užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit, chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit, nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Kompetence komunikativní:

Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.), domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci – komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou. Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.), ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Kompetence sociální a personální:

Dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej, uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost, dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí, spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim, chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout, je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem jedinečností, chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Kompetence činnostní a občanské:

Dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat, dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky, odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem, chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá, má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých, zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění, chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky, má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat. Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat, uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Výčet kompetencí slouží především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření.

Na základě vzdělávacího obsahu stanoveného naším školním vzdělávacím programem zpracovávají pedagogové na třídách třídní vzdělávací programy (TVP) v rámci jednotlivých témat. Záměry a cíle témat volí dle potřeb dětí ve třídě a utváří vzdělávací nabídku odpovídající jak cílům, tak možnostem a potřebám dětí. V TVP jsou také vytyčeny klíčové kompetence dle RVP PV, ke kterým by měly děti směřovat tak, aby došlo ke kontinuitě mezi cíli a očekávanými kompetencemi dětí. TVP pedagogové pravidelně vždy po ukončení témat evaluují dle stanovených kritérií. Pedagogové také pravidelně vyhodnocují úroveň očekávaných výstupů jednotlivých dětí. Na základě této evaluace volí další postup vzdělávání. Součástí TVP jsou i aktivity zaměřené na logopedickou prevenci a rozvoj grafomotoriky, každá třída má vlastní plán logopedické prevence. TVP může být doplněn o projekty, ať už krátkodobé či dlouhodobé. Při tvorbě TVP může učitel využít jakékoli téma související s tématem integrovaného bloku nebo reagujícím na aktuální situaci, roční období, tradice a svátky apod., nebo doplnit blok o další vhodné téma podle vlastního uvážení tak, aby docházelo k rovnoměrnému a všeobecnému rozvoji dovedností a schopností a k osvojování poznatků dětí i rozvíjení jejich osobnosti.

Jednotlivé integrované bloky Školního vzdělávacího programu „Společně si hrát a společně poznávat“:

1. Hurá do školky! (září)

Tento blok je zaměřen na adaptaci nově přichozích dětí a jejich přivyknání nové sociální situaci, zvládnutí odloučení od rodiny, dále na opětovné postupné uvyknání všech dětí na režim školy, na novou organizaci dne po prázdninách, na plnění zadaných úkolů a na osvojení a dodržování vnitřních organizačních i společenských pravidel, na osvojení nových poznatků o naší obci a střídání ročních období.

Záměry v oblasti biologické:

- zdokonalovat samostatnost a sebeobsluhu
- adaptovat se na nové prostředí a situaci
- rozvíjet hrubou motoriku formou her, cvičení,
- rozvíjet jemnou motoriku a smyslové vnímání přiměřenými činnostmi, (výtvarné, smyslové hry, orientační hry...)
- rozvíjet grafomotorické dovednosti
- rozvíjet orientaci v prostoru

záměry v oblasti psychologické:

- rozvíjet schopnost dodržovat pravidla pohybu venku, na veřejné komunikaci, na hřišti
- rozvíjet a zdokonalovat schopnost soustředit se na činnost a dokončit zadaný úkol
- rozvíjet schopnosti přijímat daná pravidla (úklid hraček, vzájemné chování, dodržování hygienických zásad, zdvořilostní fráze...)
- rozvíjet poznatky o vlastních smyslech, smyslových orgánech, smyslovém vnímání
- rozvíjet smyslové vnímání
- rozvíjet schopnost změnit činnost, uvolnit se, relaxovat, přejít ze spontánní hry k řízené činnosti, využití přechodových rituálů
- seznamovat se s uspořádáním třídy, budovy školy, s režimem školy
- rozvíjet schopnost vyjádřit své pocity, respektovat pocity a přání druhých
- rozvíjet komunikační dovednosti ve všech jazykových rovinách
- rozvíjet poznatky o přírodě, obci, organizacích v obci, hlavních orientačních bodech v obci
- rozvíjet předmatematické dovednosti
- rozvíjet předčtenářské dovednosti
- rozvíjet poznatky o střídání ročních období a proměnách v přírodě

záměry v oblasti interpersonální:

- osvojovat si prosociální dovednosti
- rozvíjet schopnost respektovat druhé, jejich přání, potřeby
- rozvíjet schopnosti spolupracovat, hrát si v páru, ve skupině
- rozvíjet dovednosti zorganizovat hru, dohodnout se na pravidlech
- rozvíjet schopnosti dělit se o hračky
- rozvíjet schopnosti vyřešit spory smírem, dohodou
- rozvíjet empatii, porozumění emocím

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- osvojení poznatků o zásadách zdvořilého jednání
- osvojení poznatků o kulturních institucích v obci i ve světě
- osvojení základů hodnot, postojů

- budování kompetencí občanských, činnostních (ocenění práce druhých, význam každého člověka, hodnoty společnosti)

záměry v oblasti environmentální

- osvojení poznatků o přírodě v okolí
- utváření základního uvědomování si nutnosti chránit okolní prostředí, přírodní bohatství
- rozvíjení zdravého přístupu k životu

2. Podzimní čarování (září – listopad)

Blok je zaměřen na poznávání přírody, seznamování s hospodářskými plodinami, druhy ovoce, zeleniny, lesními plody, dary přírody a jejich využitím. Dále na rozvíjení poznatků o počasí a podzimních proměnách v přírodě, o životě zvířat ve volné přírodě a seznámení s podzimními tradicemi, zdokonalování jemné motoriky při práci s přírodninami, zvyšování fyzické kondice.

Záměry v oblasti biologické:

- zvyšovat obranyschopnost organismu dětí, otužilost
- zlepšovat fyzickou kondici, hrubou motoriku
- zdokonalovat jemnou motoriku výtvarnými a manipulačními činnostmi a grafomotoriku
- zdokonalovat orientaci v prostoru při hrách venku
- rozvíjet a zdokonalovat samostatnost a sebeobsluhu
- vštěpovat dětem zdravé životní návyky (i stravovací)

záměry v oblasti psychologické:

- osvojování poznatků o přírodě, podzimu, počasí
- rozvíjení dosavadních poznatků o hospodářských plodinách, zelenině, ovoci, volně žijících zvířatech (využít prožitkového učení)
- rozvíjení poznatků o podzimních tradicích
- rozvíjení slovní zásoby, komunikačních dovedností
- rozvíjení paměti, schopnosti vybavit si text říkanky, písničky
- rozvíjení schopnosti soustředit se
- rozvíjení představivosti a fantazie při výtvarných a dramatických činnostech
- rozvíjení rytmického vnímání, hudebních dovedností

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvíjení schopnosti spolupracovat, dohodnout se na postupu
- rozvíjení prosociálních dovedností
- rozvíjení empatie a porozumění druhému a jeho emocím i potřebám (situační učení)
- rozvíjení schopnosti dodržovat pravidla při komunikaci ve skupině, respektovat právo druhého na vyjádření, dokončení verbálního projevu, rozvoj komunikačních dovedností ve vztahu k učitelce

záměry v oblasti kulturně-sociální:

- rozvíjení schopnosti dodržovat společenská pravidla například při setkání s dospělými venku, při divadelním představení,
- rozvíjení schopnosti používat zdvořilostní fráze, chovat se podle společenských pravidel
- rozvíjení schopnosti řídit se hygienickými zásadami
- spoluvytváření příznivého klimatu ve třídě a chápání nutnosti jeho zachování

záměry v oblasti environmentální:

- rozvíjení environmentálních postojů k okolnímu prostředí
- rozvíjení chápání vlivu kvality životního prostředí na člověka, na všechno živé
- rozvíjení schopnosti respektovat život ve všech jeho formách
- rozvíjení osobní zodpovědnosti za vlastní jednání

3. Moje tělo a zdraví (listopad)

Blok je zaměřen na osvojování poznatků o vlastním těle, na pochopení nutnosti pečovat o své zdraví a brát ohledy na zdraví druhých, budování vlastní zodpovědnosti za svůj životní styl, stravovací návyky, za své jednání.

Záměry v oblasti biologické:

- zvyšování fyzické kondice
- zlepšování odolnosti dětského organismu
- vytváření zdravotních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu
- zvyšování ohebnosti, pružnosti,
- nácvik správného dýchání a dechová a relaxační cvičení
- protahování a posilování těla
- zlepšování grafomotoriky
- zdokonalování oromotoriky, vizuomotoriky, koordinace ruky a oka
- logopedická prevence

záměry v oblasti psychologické:

- osvojování poznatků o vlastním těle,
- osvojování zásad zdravého životního stylu, osobní zodpovědnosti za zdraví sebe i druhých
- osvojování zásad bezpečného hraní, prevence úrazů
- osvojení zásad první pomoci či reakce v případě úrazu ve formě využitelné u dětí daného věku (poučení o nutnosti zavolat dospělou osobu, zacházet opatrně s např. cvičebním nářadím, přírodninami, bezpečnost při pobytu venku aj.)
- osvojení poznatků o nemocech, infekcích, hygienických zásadách
- osvojení poznatků o práci lékařů, záchranářů,
- rozvoj smyslového vnímání a paměti

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvoj prosociálního chování
- rozvoj schopnosti uvědomit si dopad svého jednání na zdraví a bezpečnost druhých (úrazy, infekce...)
- rozvoj schopnosti chránit sebe i druhé dodržováním hygienických zásad
- rozvoj schopnosti kooperace při hrách a řízených aktivitách

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- osvojení poznatků o zdravotní péči a zdravotnických zařízeních
- osvojení poznatků o vlivu lidského chování na zdraví
- osvojení zásad zdravého životního stylu v dětem přiměřené formě
- vytváření hodnot a postojů v oblasti zdraví a bezpečného chování

záměry v oblasti environmentální:

- uvědomování si vlivu kvality a stavu životního prostředí na naše zdraví
- rozvoj schopnosti pečovat o vlastní zdraví

4. Vánoční zvonění (listopad – prosinec)

Blok je zaměřen na seznámení s vánočními tradicemi v našich zemích i v cizích zemích a jiných kulturách, na rozvoj multikulturních postojů, na přípravu na vánoční svátky v rodinném kruhu i v mateřské škole (obecní vánoční jarmark, vánoční besídky ve třídách, adventní koncert...) sváteční prožití adventního času.

záměry v oblasti biologické:

- rozvoj smyslového vnímání s využitím prožitkových aktivit, které se vážou k adventnímu času
- rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky (výroba vánočních dekorací)
- otužování a rozvoj schopnosti samostatně a zodpovědně se oblékat na pobyt venku
- rozvoj pohybových dovedností (prostorové hry, obratnostní hry)

záměry v oblasti psychologické:

- osvojování poznatků o vánočních a adventních tradicích u nás i ve světě
- rozvoj paměti a schopnosti soustředit se, vybavit si text říkanky nebo písničky (nácvik pásma na vánoční vystoupení, Vánoční jarmark)
- rozvoj schopnosti napodobit melodii, rytmus, zahrát na jednoduché hudební nástroje
- prožitkové činnosti spojené s Adventem a Vánocemi
- spoluúčast na výzdobě mateřské školy

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvoj schopnosti spolupracovat s ostatními při přípravě na vystoupení
- společné prožívání sváteční atmosféry v kolektivu
- podílení se na tvořivých dílničkách,
- rozvoj schopnosti komunikovat a vhodně jednat ve společnosti jiných rodičů (besídka, dílničky, jarmark)

- utváření tolerantních postojů k jiným kulturám a jiným zvykům
- rozvoj schopnosti přát radost druhým, dělit se
- uvědomování si skutečnosti, že ne všichni mají možnost slavit svátky stejně, prožívat je v míru a lásce

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- utváření multikulturních postojů a úcty k tradicím a kulturnímu odkazu
- rozvoj prosociálního chování
- utváření hodnot a postojů souvisejících s nemateriálními prožitky a hodnotami
- rozvíjení poznatků o tradičních řemeslech

záměry v oblasti environmentální:

- vedení dětí k úctě k životu ve všech formách
- budování postojů k prostředí, ve kterém žijeme
- rozvoj schopnosti vážit si hmotných i nehmotných možností a darů

5. Zimní pohádka (leden, únor)

Blok je zaměřen na rozvoj poznatků o zimním období, o zimní přírodě, na prožívání zimních radovánek, na seznámení se zimními sporty, osvojení a rozšíření poznatků o ročních obdobích, osvojení časových pojmů.

záměry v oblasti biologické:

- rozvoj schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj samostatnosti a sebeobslužnosti při přípravě na pobyt venku, na spánek...
- rozvoj grafomotoriky a jemné motoriky
- rozvoj oromotoriky, logopedická prevence
- zvyšování fyzické kondice, obratnosti a pružnosti
- rozvoj pohybových dovedností (zimní sporty, závodivé sporty, olympiáda pro děti)
- podpora správného a vyváženého držení těla

záměry v oblasti psychologické:

- osvojování poznatků o zimě, vlastnostech ledu, sněhu, experimentování
- osvojování poznatků o spící přírodě v zimě
- rozvoj komunikačních dovedností ve všech jazykových rovinách
- rozvoj zrakového a sluchového vnímání
- rozvoj poznatků o zimních sportech, o olympijských hrách a fair-play
- rozvoj porozumění časovým pojmům (dny, měsíce, roční období, části dne)
- rozvoj poznatků o přezimujících ptácích
- rozvoj hudebního vnímání a schopnosti zapamatovat si a vybavit text a melodii

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvoj schopnosti řešit rozpory smírem, dohodou
- rozvoj schopnosti přát úspěch druhému

- rozvoj schopnosti upřednostnit společný cíl před osobním při společné nebo týmové hře, při vytváření společných prací

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- osvojení poznatků o různých podnebích v jiných zemích, zemích věčného sněhu a ledu i zemích tropických a o různých podmínkách k životu
- rozvoj poznatků i jiných národech a kulturách

záměry v oblasti environmentální:

- rozvoj poznatků o péči o přírodu v zimě
- rozvoj postojů k přírodě a jejím potřebám v zimním období

6. Z pohádky do pohádky (únor)

Blok je zaměřen na využití hodnot tradičních pohádek k rozvoji schopností vyjádřit se dramatickými prostředky, k rozvoji empatie, rozvoji a zdokonalování verbálních i neverbálních vyjadřovacích a dovedností, dále na rozvoj a osvojování poznatků o předjarních tradicích

záměry v oblasti biologické:

- zdokonalování ohebnosti, pružnosti, pohybových dovedností
- rozvoj orientace v prostoru a koordinace, balanční cvičení
- rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky při výzdobě třídy, školy, přípravě na karneval, manipulačních a konstrukčních hrách...
- zdokonalování sebeobslužnosti
- zlepšování odolnosti a obranyschopnosti dětského organismu
- rozvoj schopnosti napodobit choreografii, jednoduchý pohyb, pohyb podle hudby, rytmu
- logopedická prevence

záměry v oblasti psychologické:

- osvojení poznatků o tradicích souvisejících s daným ročním obdobím (masopust, karnevaly, plesy...)
- rozvoj poznatků o profesích a povoláních, jejich významu, typických činnostech
- rozvoj předčtenářských dovedností, schopnosti naslouchat s porozuměním,
- rozvoj schopnosti pracovat se slyšeným slovem (zapamatování, analýza, úsudek...)
- rozvoj prostorového vnímání (včetně používání předložek a určování umístění objektu)
- rozvoj předmatematických dovedností
- rozvoj schopnosti vcítit se do postavy, vysvětlit její jednání, důvody jednání
- rozvoj dovednosti dramaticky zpracovat dialog
- rozvoj paměti, rozvoj schopnosti porozumět ději pohádky
- rozvoj dovednosti vysvětlit příčinu, následek, vystihnout pointu, zjednodušeně reprodukovat příběh, hledat odpovědi na otázky týkající se slyšené nebo viděné pohádky
- rozvoj slovní zásoby
- rozvoj jazykových dovedností ve všech rovinách

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvoj kooperačních dovedností a schopností
- podílení se na organizaci karnevalu, výzdobě sálu
- rozvoj schopnosti vést a přehrát dialog, podílet se na dramatizaci pohádky
- rozvoj prosociálních dovedností
- rozvoj schopnosti zorganizovat hru, dohodnout se na pořadí, respektovat méně dovedné děti, dělit se o hračky a pomůcky, dodržovat pravidla komunikace ve skupině

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- vytváření postojů a hodnot souvisejících s kulturním odkazem
- budování úcty k práci, k výsledkům lidské práce
- osvojení poznatků o pravidlech chování v různém prostředí, instituci, kulturním zařízení a rozvoj schopnosti řídit se danými pravidly

záměry v oblasti environmentální:

- rozvoj schopnosti odhadnout dopad svého jednání na druhé, na okolí, okolní prostředí

7. Jarní probouzení (březen, duben)

Blok je zaměřen na osvojování poznatků o probouzející se přírodě, přiletu stěhovavých ptáků, na prožitkové seznamování se s jarní přírodou, na rozvoj smyslového vnímání a osvojení poznatků o jarních tradicích

záměry v oblasti biologické:

- rozvoj prostorové orientace a obratnosti při pohybových hrách
- rozvoj smyslového vnímání, poznávání vlastních smyslů a funkce smyslových orgánů
- zdokonalování fyzické kondice, hrubé motoriky
- logopedická prevence a motorika mluvidel
- rozvoj schopnosti dodržovat bezpečnostní pravidla, spoluvytvářet bezpečné podmínky a prostředí venku i ve škole
- rozvoj koordinace ruky a oka
- zdokonalování jemné motoriky manipulačními a konstrukčními hrami a výtvarnými činnostmi, cviky pro přípravu ruky na psaní
- podpora správného vývoje chodidla

Záměry v oblasti psychologické:

- rozvoj schopnosti podílet se na vytváření příjemné a přátelské atmosféry
- osvojování poznatků o probouzející se přírodě, o druzích rostlin, zvířat, ptáků
- pozorování proměn v přírodě, experimenty a badatelská činnost, posilování zájmu o objevování, zvědavosti a chuti k objevování
- rozvoj slovní zásoby a schopnosti používat nově osvojená slova, formulovat gramaticky správně vlastní dojmy, postřehy, odpovědi na otázky
- rozvoj schopnosti vnímat, naslouchat s porozuměním
- rozvoj představivosti a fantazie při výtvarných a dramatických činnostech
- procvičování paměti, schopnosti vybavit si text, informaci obsaženou v textu
- rozvoj tvořivosti, schopnosti tvořivého myšlení a řešení problému
- rozvoj schopnosti logicky uvažovat, vyvozovat závěry

- rozvoj dovedností přecházejících psaní a čtení, práce s informacemi

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvíjení schopnosti respektovat druhého při komunikaci ve skupině, vyslechnout jeho názor, počkat, nechat ho dokončit myšlenku
- prohlubování respektu a úcty k dílu a práci druhého

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- rozvoj schopnosti porozumět projevům neverbální komunikace (hry na výrazy, projevy emoce, sociální učení)
- získávání vztahu k jarním tradicím (např. využití tradice vynášení Moreny)
- prohlubování schopnosti zdvořilého a slušného jednání ve skupině dětí, ve vztahu k učitelce, rodičům i dalším osobám

záměry v oblasti environmentální:

- rozvíjení schopnosti respektovat život ve všech jeho formách
- seznamování s prostředím obce a blízkým okolím
- osvojování poznatků o koloběhu vody, potřebě vody pro život, nutnosti chránit vodní zdroje...

8. Ten umí to a ten zas tohle (duben)

Blok je zaměřen na osvojení poznatků o různých profesích, o dopravě, dopravních prostředcích, o vlivu dopravy na životní prostředí, seznámení s bezpečnostními a dopravními předpisy a zásadami, na osvojení poznatků o práci policie, hasičů, o významu lidské práce, na vnímání a přijímání základních hodnot, vnímání významu ochrany životního prostředí a přírody i vlivu našeho jednání na stav našeho prostředí, pocit sounáležitosti člověka s přírodou, dále na rozvoj prostorového vnímání, uvědomování si vzdáleností, uspořádání světa.

záměry v oblasti biologické:

- rozvoj schopnosti pohybovat se bezpečně a spořádaně při vycházkách, pohybu na vozovce, při přecházení cesty apod.
- rozvoj prostorové orientace, poznávání a odhad vzdáleností při pohybových hrách, hrách na dopravní situace
- zdokonalování hrubé motoriky pohybovými hrami i v rámci cvičení, rozcviček,
- zvyšování obratnosti a pružnosti, protahovací cvičení, balanční cvičení
- rozvíjení schopnosti uvolnit se, relaxovat, přejít do klidového režimu
- zdokonalování postřehu, hbitosti s využitím míčových a postřehových her
- rozvoj uvědomování si vlastního těla, jeho funkcí (např. zařazování balančních cviků, pohybu poslepu, relaxačních řízených cvičení)
- rozvíjení schopnosti sladit pohyb s hudbou, napodobit pohyb podle vzoru
- rozvoj grafomotorických dovedností

záměry v oblasti psychologické:

- osvojení a rozšíření poznatků o druzích dopravy, o dopravních prostředcích
- osvojení a rozvoj poznatků o dopravních předpisech, značkách
- rozvoj receptivního vnímání, reagování na pokyn, rozvoj soustředění na činnost
- rozvoj paměti při paměťových hrách a učení novým textům říkanek a písniček

- rozvoj rytmického vnímání
- osvojení poznatků o ochraně přírody,
- osvojení poznatků o profesích, povoláních
- přijímání základních lidských hodnot, postojů
- rozvoj komunikačních dovedností, gramatické správnosti řeči
- osvojování poznatků o uspořádání světa, o vzdálenostech

záměry v oblasti dítě a ten druhý:

- rozvoj schopnosti respektovat prostor druhého, pohybovat se a hrát si bezpečně, dodržovat pravidla bezpečné hry a bezpečného pohybu venku
- rozvoj schopnosti uvědomit si dopad svého jednání na bezpečnost druhých, využití situačního učení
- vytváření prosociálních postojů, tolerance a respektu, přizpůsobivosti

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- porozumění nutnosti dodržovat pravidla a tím chránit sebe i druhé
- rozvoj schopnosti vnímat život jako hodnotu a chápat nutnost jej chránit
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

záměry v oblasti environmentální:

- osvojování si základních poznatků o vlivu člověka a dopravy na životní prostředí
- vytváření pozitivního vztahu k místu, kde žijeme
- vytváření elementárního povědomí o vlivu člověka na celkové ovzduší a životní prostředí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, jeho rozmanitosti a proměnách
- osvojování si postojů k životnímu prostředí, chápání nutnosti chránit jej pro sebe i druhé
- osvojení poznatků o možnostech jak lze chránit životní prostředí a chovat se environmentálně i v dětském věku,
- rozvoj schopnosti nést zodpovědnost za své jednání

9. Májový čas (Květen)

Blok je zaměřen na poznávání přírody, osvojování poznatků o mláďatech zvířat, ptáků, o hmyzu, způsobech jejich příchodu na svět a dále na vytváření pocitu sounáležitosti v rodině, společenství dětí, na chápání pojmů jako je láska, domov, rodina, rodný kraj, a naše zem.

záměry v oblasti biologické:

- rozvoj smyslového vnímání, prožitkové aktivity, přímé pozorování živočichů a rostlin
- rozvoj hrubé motoriky při pohybových hrách venku
- zdokonalování koordinace a schopnosti udržet rovnováhu (hry s odrážedly, jízda na kole, koloběžky, balanční cvičení a zdolávání překážek)
- zdokonalování pohyblivosti, pružnosti a ohebnosti
- zdokonalování jemné motoriky při výtvarných a manipulačních aktivitách, při práci s přírodninami

- osvojování si zdravých životních návyků
- rozvoj a podpora vyváženého držení těla

záměry v oblasti psychologické:

- rozvoj poznatků o těle živočichů, o způsobu rození, líhnutí
- rozvoj poznatků o rostlinách, jejich druzích a částech, rozmnožování
- badatelské a experimentální činnosti s rostlinami (možnost vytvoření herbáře)
- rozvoj a osvojování poznatků o rodině, o členech rodiny, o fázích života člověka
- rozvoj časového vnímání
- rozvoj grafomotorických dovedností a dovedností předcházejících čtení a psaní
- rozvoj paměti a pozornosti, schopnosti vybavit si, vyvodit závěr
- procvičování předmatematických dovedností
- rozvíjení schopnosti rozvíjet citové vazby, porozumět jim, prožívat je
- rozvíjení pocitu sounáležitosti, porozumění slovu láska, rodina, členové rodiny a jejich úloha, role

záměry v oblasti interpersonální:

- upevňování vztahů mezi dítětem a členy rodiny, ostatními dětmi ve skupině
- uvědomování si sounáležitosti a vztahu ke členům rodiny
- rozvoj schopnosti adekvátně se chovat a jednat ve společnosti jiných dospělých (akce pro rodiče, besídka pro maminky) i ve skupině dětí
- rozvoj schopnosti kooperovat při nácviu společného vystoupení

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- rozvoj schopnosti chovat se zdvořile, adekvátně v různých situacích, používat zdvořilostní fráze, vykat dospělým
- rozvoj poznatků o kulturních tradicích v době jara, o svátcích v různých zemích
- osvojovat si pravidla společenského soužití
- osvojovat si základní morální hodnoty a postoje
- spoluúčast dětí na Obecních slavnostech, příprava třídní besídky, vnímání sounáležitosti s rodinou, obcí

záměry v oblasti environmentální:

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- budování pozitivního vztahu k přírodnímu bohatství, ocenění jeho rozmanitosti

10. Se sluníčkem za poznáním (červen, červenec, případně srpen)

Blok je zaměřen na prožitkové aktivity převážně venku, prožívání radostných okamžiků ve skupině dětí, poznávání jiných kultur, národností, na oslavu dětství, rozvoj předčtenářských a předmatematických dovedností, osvojení poznatků o ochraně zdraví a bezpečnosti při cestování, při letních aktivitách

záměry v oblasti biologické:

- rozvoj hrubé i jemné motoriky hrami venku, hrou s přírodninami, manipulační hrou, konstrukční hrou, hrou s vodou...
- rozvoj orientace v prostoru a prostorového vnímání při hrách převážně venku

- rozvoj grafomotorických dovedností
- logopedická prevence
- podpora správného vývoje chodidla
- rozvoj schopnosti udržet rovnováhu, reagovat na pokyn, vyčkat, měnit tempo
- rozvoj schopnosti sladit pohyb s hudbou, napodobit jednoduchou choreografii

záměry v oblasti psychologické:

- vytváření povědomí o jiných kulturách, jiných zemích a národech, jejich zvycích, různých podmínkách k životu
- vytváření postojů k cizím národům, uvědomování si skutečnosti, že ve všech národech jsou děti jako my, se stejnými potřebami a radostmi, city i starostmi
- osvojování si elementárních poznatků o uspořádání světa
- osvojování si poznatků o jiných kulturách, kulturním dědictví u nás i jinde, vytváření postojů k zachování kulturního a historického dědictví, památkám, přírodnímu bohatství
- rozvíjet schopnosti prožít radost ze hry, uvědomovat si své potřeby, pocity, roli
- rozvíjet poznatky o pravidlech bezpečného cestování, zásadách šťastného návratu, potřebách při cestách, výletech, pobytu u vody
- rozvíjení předmatematických dovedností a předčtenářských dovedností

záměry v oblasti interpersonální:

- rozvíjet schopnosti zorganizovat hru, zaujmout v ní místo, podřídit se zájmu ostatních ale i vysvětlit a obhájit svůj postoj
- rozvíjet schopnost spolupracovat, podílet se na hře i na společném tvoření, učení, aktivitách ve skupině dětí
- budovat národní hrdost i toleranci a respekt k cizím národnostem a menšinám

záměry v oblasti sociálně-kulturní:

- prožítí společné akce pro děti u příležitosti Dne dětí, Dne s rodiči
- seznamovat děti s uspořádáním světa, s rozdílnostmi mezi různými kulturami,

záměry v oblasti environmentální:

- porozumění nutnosti chránit přírodní i kulturní bohatství
- rozvíjení schopnosti nést zodpovědnost za své jednání
- porozumět tomu, že lidské chování má vliv na životní prostředí, které je třeba chránit a utvářet

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluace v mateřské škole je průběžným procesem, který doprovází tvorbu a realizaci školního vzdělávacího programu. Jedná se o průběžné vyhodnocování výchovně vzdělávacího procesu, situací a podmínek v mateřské škole, dosažených výsledků dětí a úrovně jejich celkového rozvoje a úrovně kvality stráveného času v mateřské škole. Poskytuje zpětnou vazbu pro pedagogy i rodiče. Výsledků evaluace je využíváno ke zlepšení a zkvalitnění celého výchovně vzdělávacího procesu i materiálních a psychosociálních podmínek v mateřské škole.

Evaluace a autoevaluace v mateřské škole probíhá na těchto úrovních:

Evaluace třídního vzdělávacího plánu: - zahrnuje především plnění cílů ŠVP, soulad dílčích plánů se ŠVP, plnění vytýčených cílů v TVP, vhodnost použitých metod, forem práce, přístupů, osvojování klíčových kompetencí dětmi a zahrnutí všech klíčových kompetencí v TVP

forma: evaluační záznam (hodnotící list)

časový plán: po skončení každého integrovaného bloku nebo projektu

odpovědnost: učitelky ve třídě

Evaluace školního vzdělávacího programu: - zahrnuje hodnocení adekvátně a vhodně zvolených integrovaných bloků a cílů v jednotlivých oblastech, hodnocení správnosti a vhodnosti všech částí ŠVP, soulad s RVP PV

forma: evaluační záznam

časový plán: po skončení každého školního roku, v případě potřeby i dříve

odpovědnost: učitelka pověřená vedením MŠ ve spolupráci s pedagogickým sborem

Evaluace průběhu vzdělávacího procesu a podmínek: - hodnotí se efektivita a vhodnost použitých metod a forem práce, přístupů, reakcí dětí, vhodnost použitého prostředí, pomůcek, přiměřenost věku a situaci atd.

forma: záznam v týdenním plánu nebo IB, záznam v třídní knize, zápisy z porad

časový plán: denně, týdně (pro potřeby učitelky k dalšímu plánování)

odpovědnost: učitelka ve třídě

Autoevaluace školy: hodnotí se práce školy a kvalita jejího image, spolupráce s rodiči, spolupráce s dalšími organizacemi, organizace vzdělávání, podmínky vzdělávání

forma: evaluační záznam

časový plán: jednou ročně po skončení školního roku

odpovědnost: vedoucí učitelka, (vychází také z podkladů zpracovaných učitelkami v jednotlivých třídách, které autoevaluují a evaluují práci ve třídě, případně využití ankety a dotazníků pro rodiče, veřejnost)

Vyhodnocení individuálního rozvoje dítěte: - zahrnuje pedagogickou diagnostiku, hodnotí se pokroky dítěte, jeho vývoj a rozvoj, mapují se případné problémy, nedostatky, nadání, vzdělávací potřeby dítěte

forma: diagnostické záznamy

časový plán: 3 x ročně (vstupní diagnostika, průběžná diagnostika, výstupní diagnostika)

odpovědnost: třídní učitelky

Sebereflexe učitelů: - hodnotí se práce učitelky, její přístup, výsledky, atmosféra ve třídě, její přijímání dětmi, sebepojetí, plnění plánu dalšího vzdělávání

forma: záznam sebehodnocení pedagoga

časový plán: jedenkrát ročně

odpovědnost: všechny učitelky